

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 72 (2).

Izdan 1 juna 1934.

PATENTNI SPIS BR. 10893

Aktieselskabet Dansk Rekyriffel Syndikat, Kopenhagen, Danska.

Naprava za ukočivanje, osobito zgodna za upotrebu na mitraljezima.

Prijava od 6 januara 1933.

Važi od 1 novembra 1933.

Traženo pravo prvenstva od 29 juna 1932 (Danska).

Ovaj pronalazak se tiče neke naprave za ukočivanje nekog organa, koji se giblje naizmenično u napred te biva opet potiskivan dejstvom jedne opruge ili sličnog u natrag, u njegovom napred potisnutom položaju. Naprava, koja se može iskapčati i ukapčati, podešena je tako, da dopušta dotičnom organu da izvede nakon njezinog ukopčavanja još neku količinu gibanja tamo amo, pre nego što ga ukoči, te se može osobito zgodno upotrebiti za kočenje organa (klipova ili sličnog) na mitraljezima, koji su ugradjeni u avionima, u svrhu, da bi se moglo gadjati kroz međuprostore izmedju obrtajućih se propelerskih krila i u svrhu da bi se stavljao u dejstvo obarač pomoću neke krivanjske ploče, koja je smještena na osovini propelera odnosno na nekoj drugoj, s njom sinhrono obrtajućoj se osovini, pri čemu zajamčuje takva, za ovu svrhu upotrebljena naprava, da se vrši obaranje oružja, kada treba da se ustavi paljba, još nekoliko puta, nakon što se je ostali mehanizam oružja već umirio i ujedno izvelo ukopčanje prethodno pomenute naprave, čime je zajamčeno, da se provede paljenje i zadnjeg punjenog metka a da potonji ne ostaje u odviše ugrijanoj komori, što bi moglo prouzročiti samopaljenje, t.j. nenakanjeno paljenje metka.

Nacrt nam prikazuje jedan primjer izvođenja ovog pronalaska, primenjenog

upotrebi za prethodno pomenute svrhe.

Fig. 1 prikazuje napravu sa strane, a fig. 2 istu u pogledu sprijeda.

1 je organ, koji se giblje tamo amo i čije zakočivanje u napred potisnutom položaju treba da se izvede pomoću naprave prema ovom pronalasku. Dotični organ vodjen je u kućištu 2, te je tjeran pomoću krivanjske ploče 4 napred — unutar u kućište —, koja krivanjska ploča 4 je čvrsto nabijena na stalno obrtajuću se osovinu 3, sem toga organ je providjen kolutastim oslonom 5, u svrhu saradnje sa krivanjskom pločom. Povratna opruga 6 drži organ 1 potisnut sa kolutom 5 na krivanjsku ploču 4, te vodi tako organ — u kućištu napram spoljašnosti — vazda opet natrag, nakon što je prešao jedan palac krivanjske ploče preko koluta 5. Ako je potrebno, da se prenese gibanje organa 1 u napred i u natrag na obaračku napravu nekog mitraljeza, može se to postići neposredno ili pomoću shodnih međuorgana, n.pr. kako je prikazano, pomoću jedne u cijevi 7 zatvorene žile od kugli 8.

U slijedećem neka je opisana poblizje neka primjerice prikaza naprava, koja služi za ukočivanje nekog takvog tamo amo gibajućeg se organa u njegovom napred potisnutom položaju.

12, 13 je uglasta poluga, koja je uležajena na strani kućišta 2 i pokretljiva na

osovini 11, čiji jedan krak 12 nosi zatvarački točak 14, koji prohvata kroz jedan otvor na strani kućišta 2 u putanju nekog natrag nagnutog zupca 15 na tamo amo gibajućem se organu 1, te je držan potisnut dejstvom opruge 16, koja stavlja u pokret drugi krak 13 poluge, ali se u svrhu ispuštanja organa 1 iskopča, kada izmahne poluga suprotno pritisku opruge uslijed dejstva neke, na kraku 13 pričvršćene Bowdenove povlake 17.

18 je zatvaračka kuka, pokretljivo pričvršćena na kraku 13 poluge, koja kuka je držana obično pomoću opruge 19 u zahvatu sa zatvaračkim točkom 14, pa se iskopča u svrhu oslobodjenja zatvaračkog točka, kada se iskrene poluga, kako je prethodno iznešeno, pri čemu se tada stavlja u dejstvo jedan postrani krak 20 na zatvaračkoj kuki pomoću čvrstog istika 21, iz čega proizlazi, da izmahne zatvaračka kuka 18 iz zatvaračkog točka 14.

Zatvarački točak 14 opremljen je postrance zatvaračkim palcem 22 a polužni krak 12 sa dva čvrsta oslona 23 i 24 za pomenuti zatvarački palac 22, koji dakle služi za ograničavanje okretaja točka u jednom odnosno u drugom pravcu. Zatvarački točak 14 stavlja se sem toga u pokret pomoću torsione opruge 25 (vidi fig. 2), koja se napne uslijed postepenog kretanja točka preko zatvaračke kuke 18, uslijed čega se pokreće točak u suprotnom pravcu, kada se iskopča zatvaračka kuka.

Djelovi naprave nalaze se obično u položajima, koji su prikazani na nacrtima, pri čemu je organ 1 ukočen u svom napred potisnutom položaju a zatvarački palac 22 se oslanja na spoljašnji oslon 24 te time sprečava da bi se mogao pokretati zatvarački točak zupcem 15 uslijed pritiska opruge 6. Pod ovim prilikama može se okretati krivanjska ploča 4, a da ne stavlja u pokret organ 1 (ne gledajući na to, da se stavlja potonji u neko minimalno gibanje tamo amo vazda, nakon što je prešao jedan palac krivanjske ploče preko koluta 5), pa pod ovim prilikama neće dakle dejstvovati niti obaračka naprava oružja.

Treba li da prestaje kočenje organa 1 — da se začne gadjanjem — izvede se to na taj način, da se zgodnim rukovatom poslužnika (čime se ujedno stavi u pokret na poznati način naprava za kočenje oružja) stavi u dejstvo Bowdenova povlaka 17 i da se uzdrži u dejstvu toliko vremena, dok treba da traje gadjanje. Vlak Bowdenove povlake 17 prouzrokuje pokretanje

poluge 12, 13 suprotno dejstvu opruge 16, iz čega proizlazi, da se zatvarački točak 14 iskopča organom 1 i ujedno oslobodi od zatvaračke kuke 18, iz čega opet proizlazi, da se zatvarački točak 14, pogonjen torsionom oprugom 23, pokrene u jednom skoku u svoj drugi spoljašnji položaj, u kojem se oslanja zatvarački palac 22 na unutrašnji oslon 23.

Dok se nalazi Bowdenova povlaka u dejstvu, držan je zatvarački točak 14 iskopčan, uslijed čega se može slobodno gibati tamo amo organ 1, pogonjen krivanjskom pločom 4, odnosno povratnom oprugom 6.

Prekidanje paljbe postigne se time, da se ispusti rukovat, koji drži u dejstvu Bowdenovu povlaku 17 (koji iskopča pri ispuštenju na poznati način dejstvo naprave za ukočivanje). Opruga 25 prouzroči će tada, da se pokrene poluga 12, 13 tako, da stupi zatvarački točak opet u putanju zupca 15 na organu 1. Gibanje potonjeg tamo amo ne prestaje radi toga, organ 1 pokretati će tim više dalje svaki put, kada ga potisne opruga 6 natrag, svojim zupcom 15 zatvarački točak za jedan zubac napred ispod zatvaračke kuke 18, čime se nategne ujedno opruga 25. Tek kada se je zatvarački točak 14 na taj način postepeno, skok po skok, pokrenuo u svoj drugi spoljašnji položaj — pri čemu se oslanja zatvarački palac na spoljašnji oslon 24 — nastupi će ukočenje organa 1, te će se obaranje obustaviti, u ovo vrijeme, koje iznaša samo odlomak jedne sekunde, biti će sada pouzdano ispaljen u komoru oružja zadnje punjeni metak.

Opisana naprava može se upotrebiti i za ma koju drugu svrhu, pa treba da je zaštićena i u tom pogledu.

Patentni zahtjevi:

1. Naprava za ukočivanje nekog naizmjenično u napred tjeranog i dejstvom opruge ili sl. natrag potiskivanog organa u njegovom napred potisnutom položaju, naznačena jednim zatvaračkim točkom (14), koji radi u zajednici sa nekim zupcem (15) na dotičnom organu (1) i pripadajućom zatvaračkom kukom (18) i koji zatvarački točak se stavlja u dejstvo pomoću opruge (25), koja se napinje njegovim postepenim pokretanjem preko zatvaračke kuke (18) te je podešen i smješten tako, da se može pokretati samo u izvesnim granicama, pri čemu je držan potisnut pomoću opruga (16) na zubac (15) organa a od kojeg se može opet odmak-

nuti samo dovoljno snažnim spoljašnjim učinkom, dočim je podešena i smještena zatvaračka kuka (18) tako, da ispušta samotvorno zatvarački točak (14) kada se potonji iskopča a sve na taj način, da može izvesti organ (1) nakon ukopčanja zatvaračkog točka (14) još nekoliko gibanja tamo amo za vrijeme postepenog pokretanja točka iz jednog spoljašnjeg položaja u drugi, prvo nego što se konačno ukoči u svom napred potisnutom položaju, kada se dovede zatvarački točak (14) na taj način u svoj drugi spoljašnji položaj, dočim prouzroči nasljedno iskopčanje zatvaračkog točka sem oslobodjenja organa (1) još i iskopčanje zatvaračke kuke (18) iz čega proizlazi, da se pokrene zatvarački točak (14) uslijed dejstva svoje opruge (25) opet u svoj drugi spoljašnji položaj u pripravnost za ponovno ukopčanje.

2. Naprava po zahtjevu 1, naznačena time, da je smješten zatvarački točak (14) i pripadajuća zatvaračka kuka (18) na poluzi (12,13), koja je opremljena u svrhu ograničenja kretanja točka (14) sa dva oslona (23 i 24) za zatvarački palac (22)

na točku te dejstvuje pomoću jedne opruge (16), koja nastoji da pokreće polugu (12, 13) tako, da se dovede zatvarački točak (14) u zahvat sa zupcem (15) organa (1) i da se uzdrži potisnut na zubac.

3. Naprava po zahtjevima 1 i 2 naznačena time, da je providjena zatvaračka kuka (18) jednim postranim krakom (20) koji dejstvuje, kada se pokrene poluga (12, 13) naponom opruge (16) u svrhu iskopčanja zatvaračkog točka (14), u zajednici sa čvrstim oslonom (21), iz čega proizlazi, da se stavi zatvaračka kuka (18) van zahvata sa zatvaračkim točkom (14).

4. Naprava po zahtjevima 1 do 3, naznačena time, da je pričvršćena na poluzi (12, 13) Bowdenova povlaka (17), pomoću koje se može pokretati poluga (12, 13) suprotno dejstvu opruge (16) tako, da je držan zatvarački točak (14) iskopčan, dok traje dejstvo Bowdenove povlake (17) a da se samotvorno opet ukopča, čim se ispusti Bowdenova povlaka (17).

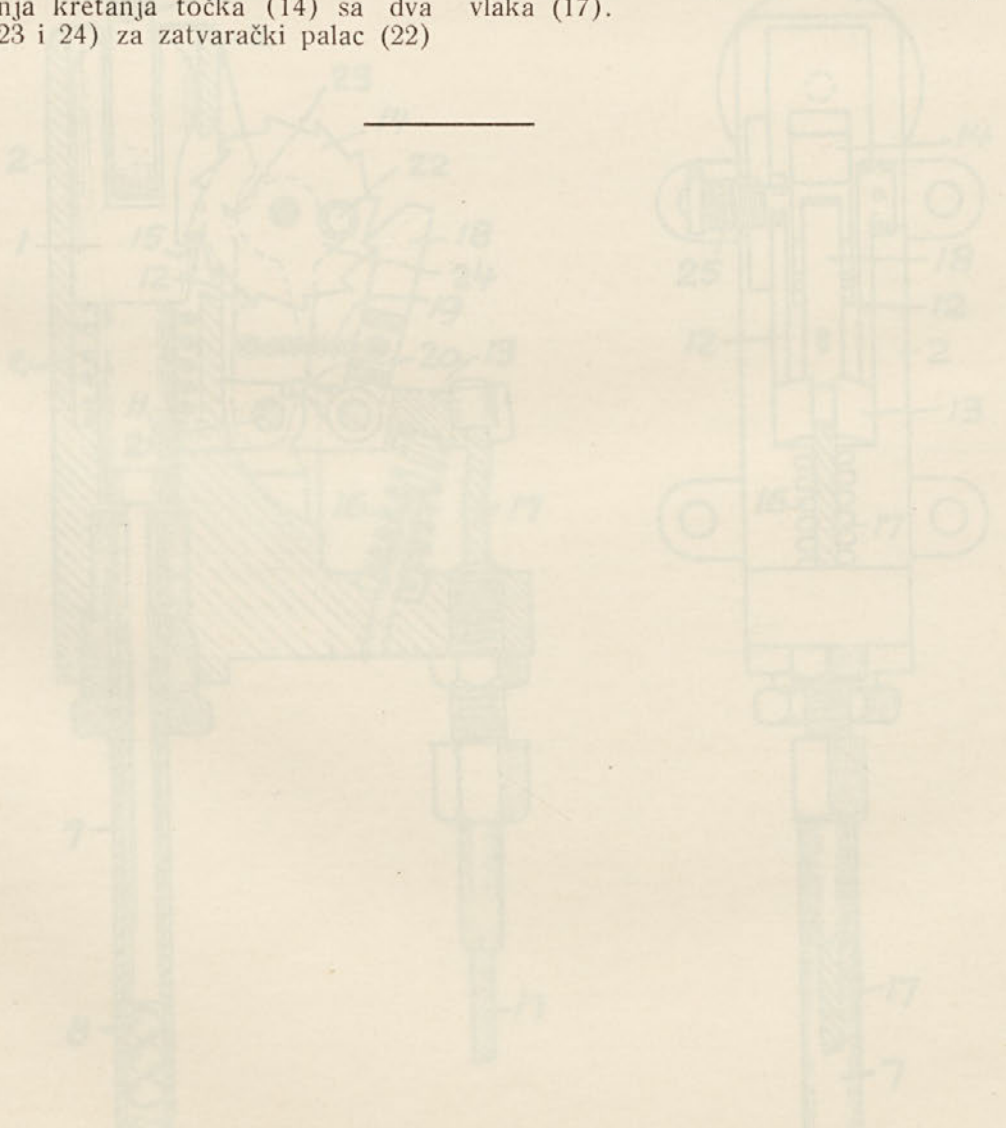

Fig 1

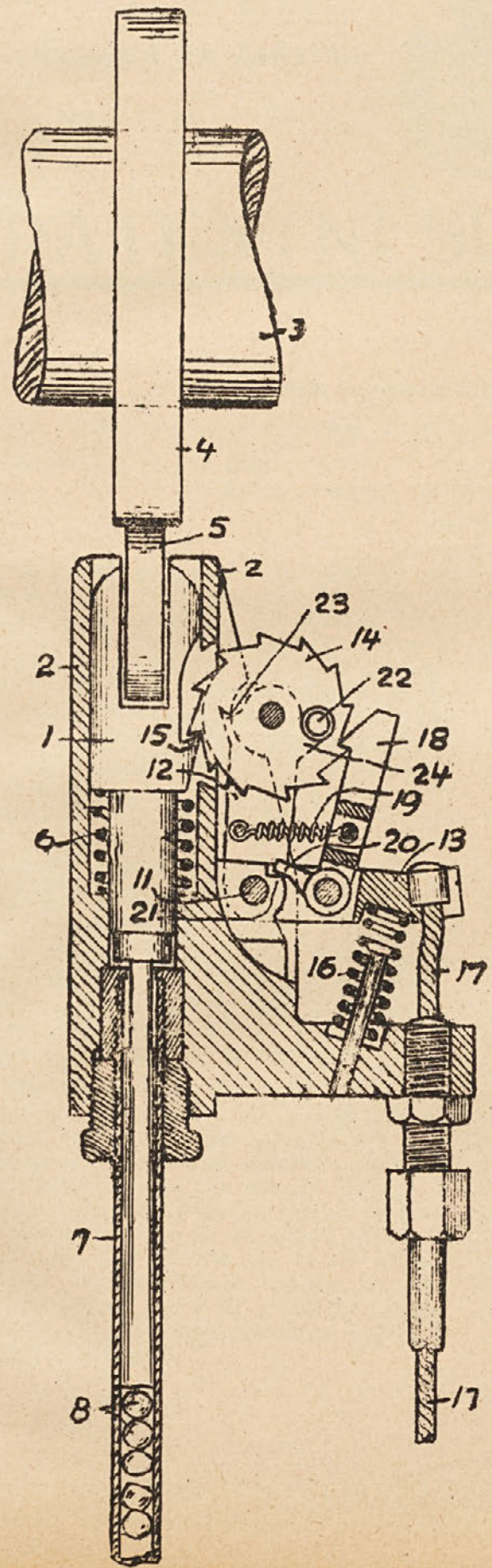

Fig. 2.

